

Nors apie meno naudą vaiko ugdymui dabar kalbama itin daug ir plačiai, bet tuo pačiu dar labai dažna ir gaji nuomonė, kad vaikas, lankantis tam tikrus meno užsiėmimus ar tiesiog namuose dažnai užsiėmantis kūrybine veikla, būtinai turi turėti tam polinkį, kažkokį kūrybinį talentą ar siekį tapti menininku. Turbūt gerai pagalvoję ir jūs galite prisiminti ne vieną atvejį, kai savo ar kito vaiko piešinį gyrėte tokiais žodžiais: „Kaip gražiai nupiešei, tikriausiai užaugęs būsi dailininkas“.

Tačiau tiesa yra ta, kad menas ir kita kūrybinė veikla yra naudinga absoliučiai visiems vaikams be išimties, neieškant ir neišskiriant konkrečių gabumų ir polinkių. Vaikai, dažnai turintys galimybę užsiėmti menine ir kūrybine veikla, vėliau kur kas lengviau įsisavina visų disciplinų dalykus, nes tokiu būdu lavina kur kas platesnį spektrą asmeninių savybių, kurios visos kartu apibūdinamos kūrybiškumu.

„Kūrybiškumo ugdymo svarba: kodėl tai svarbiau nei tiesiog siekti akademiniių rezultatų“, o šį kartą norėtusi plačiau pakalbėti apie tai, kiek daug kitų svarbių savybių ir gebėjimų vaikams padeda ugdyti kūrybiniai ir meno užsiėmimai.

Smulkioji motorika bei akių ir rankų koordinacija. Teptuko sugriebimas, pieštuko paėmimas, linijų, formų piešimas, žirklių valdymas, klijų užtepimas ir dozavimas, mažų karoliukų čiupinėjimas, popieriaus plėšymas, plastilino voliojimas ir daugelio kitų kūrybai būtinų priemonių naudojimas yra pats geriausias ir natūraliausias smulkiosios motorikos treniravimo būdas. Geriausias dalykas tas, kad vaikams tai labai įdomu, tad nereikia nė skatinti, o nauda akivaizdi! Išlavinta smulkioji motorika, savo ruožtu, reiškia gerėjantį kalbėjimą, klausą, regėjimą, dėmesio sutelkimą, kruopštumą, o kūdikiškas keverzojimas teptuku ar pieštuku yra tobula praktika rašymo įgūdžiams.

Sensorika. Net ir su viena elementaria kūrybai skirta priemone, vaikas vienu metu gali ugdyti skirtingus pojūčius: pamačius ant lapo teptuku užteptą ryškia spalva, mažyliui norisi ją paliesti ir patrinti tarp pirštų, pauostyti, užtepti ją ant savęs, galiausiai lyžtelti (pasitelkus tėvų ar pedagogų kūrybiškumą, to visai nereikia drausti – valgomus dažus pasigaminti tikrai nėra sunku!). O jei tų priemonių visa gausybė – skirtingų faktūrų, dydžių, formų ir apskritai skirtingų rūšių – vaiko pasaulio pažinimas per jutimus vystosi greitai ir pačiu efektyviausiu būdu. Tai ypatingai

svarbu patiems mažiausiems, nes iš esmės jų pasaulio pažinimas iki vienerių metų vyksta tik per pojūčius.

Problemų sprendimo, pasitikėjimo savimi ir kritinio mąstymo įgūdžiai. Meniniai ir kūrybiniai užsiėmimai, kurie orientuoti į procesą, o ne į rezultatą, leidžia vaikui visu šimtu procentų pasinerti į kūrybinę veiklą ir pačiam priimti sprendimus, sugalvoti idėjas, lanksčiai jas koreguoti – juk niekas nereikalauja kažkokio konkretaus varianto, niekas primigtinai nesiūlo ir nepatarinėja. Tikrasis kūrybiškumas nežino žodžio teisingai, priešingai, jis skatina daryti klaidas, nes tik per jas atrandami ir sužinomi patys įvairiausi dalykai. Kuo daugiau įvairių priemonių, medžiagų bei tekstūrų vaikas turi galimybę išbandyti, tuo daugiau savo minčių, idėjų bei jų kombinacijų gali sukurti. Kuo daugiau gali sukurti, tuo daugiau turi praktikos, formuojasi tam tikri empiriniai patyrimai, tuo labiau pasitikima savimi bei savo galimybėmis.

Vaizduotės lavinimas. Kuo įvairesnės priemonės, technikos ir kuo daugiau kūrybinės laisvės procesui, tuo didesnės galimybės augti ir ugdytis vaiko vaizduotei. Na o išlavinta vaiko vaizduotė – esminė kūrybiško žmogaus savybė, nes tik jos dėka vaikas ir suaugęs gali susieti

žinias ir patirtį, planuoti, kurti naujus ir originalius dalykus, išbandyti save įvairiose veiklose ir vaidmenyse ir gali su aistra bei noru atlikti daugybę kitų jo gyvenimą visomis prasmėmis praturtinančių dalykų. Ir vaizduotės lavinimas itin svarbus šiuolaikinei vaikų kartai, daug laiko praleidžiančiai prie kompiuterių, telefonų ir televizorių ekranų – pačių didžiausių ir greičiausiai veikiančių vaizduotės naikinimo įrankių.

Emocinis intelektas bei pasaulio suvokimas. Meninė veikla vaikams leidžia pačiu saugiausiu būdu išlieti ir išgyventi savo jausmus, emocijas, susikaupusį stresą. Kai nesigauna arba nesinori savo jausmų išsakyti žodžiais, kūrybinio proceso metu jos gali išsilieti pačiu įvairiausiu spektru – spalvomis, formomis, dydžiais, judesiu, garsu ir t.t. Taip vaikas pats ima geriau suprasti save, savo jausmus bei aplinkui esantį pasaulį ir jame nutinkančias situacijas, o svarbiausia, atranda saugų ir naudingą būdą išreikšti savo emocijas.

Socialiniai įgūdžiai. Užsiimant kūrybine veikla daug lengviau ir paprasčiau užmegzti ryšį su kitais, šalia tą patį darančiais nors ir visai nepažįstamais

vaikais. Kai visus sieja ta pati veikla, atsipalaidavimo atmosfera, drašos bendrauti atsiranda net ir pačiam droviausiam vaikui. O kolektyviniai projektai dar leidžia ir patirti bendrumo jausmą, kiekvieno individualus įnašo svarbą į bendrą rezultatą, moko suprasti ir priimti kitą nuomonę, neatsisakant ir neprarandant savosios, kompromisų ir derybų meno.

Matant, kiek daug naudos vaikui duoda nevaržomi kūrybiniai ir meno užsiėmimai, baigiu su palinkėjimu tai skatinti, leisti ir tiesiog netrukdyti!

Lankstinukas parengtas remiantis straipsniu, iš puslapio

<http://www.kuriavaikai.lt/>

Parengė: meninio ugdymo mokytoja Inga Kvietkauskienė

Kauno lopšelis - darželis „Liepaitė“

Meninė ir kūrybinė veikla – ką tai duoda vaikui?

Kaunas
2022 m.